

Szimbiózis Napok 2008

Helyszínek és programok

Ideje: **2008. május 16-17.**

Helyszín: **DocuArt Kocsiszín**

Cím: **Bp. IX. ker. Ráday utca 18.**

(bejárat az Erkel utca 15. felől)

A fesztivál hivatalos megnyitója május 16-án pénteken 18 órakor lesz.

A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

PÉNTEKI PROGRAMOK

VETÍTŐTEREM

14:30–15:20

Indián közelben – dokumentumfilm (2003, 50 perc, r. Seregély István)

Stanfordban rendezik immár 23 éve az indiánok nemzetközi találkozóját, a powwowot. Amerika történetében oly legendássá vált indián-fehér ellentét mára elcsitult, az államilag támogatott és sokszor öslakos mivoltuk miatt előjogokat élvező indiánok békében élnek a „hódítókkal”. Az évszázados ellentétet, az ifjúsági regényekből ismerős, vérre menő harcokat mégsem lehet az emberek tudatából egyik napról a másikra kitörölni.

15:20–16:00

Válogatás Boglár Lajos dokumentumfilmjeiből

▪ **Wayana útinapló** (1997, 20 perc)

Wayana indián Budapestre látogat, hogy megismerje antropológus barátja faluját. Wayana szemszögből jegyzeteli ki az utazás eseményeit és kommentálja az újdonságokat, amelyekkel az öreg indián Budapesten vagy Sukorón találkozik.

▪ **A bűvópatak felszínre tört** (1998, 20 perc, r. Óry Katalin)

A dél-brazíliai Jaraguá vidékén pár éve néhány férfi számára fontos felfedezésként tudatosult, hogy őseik a 19. században Magyarországról vándoroltak ki Brazíliába. Azóta egy hagyományalkotó folyamat keretében építgetik kettős identitásukat - folklórral és gasztronómiával.

16:30–18:00

„A magyar kulturális antropológia története”

Immár harmadik éve kerül megrendezésre a Szimbiózis Napok kulturális antropológiai fesztivál. Az elmúlt két évben sokan jöttek oda hozzánk, hogy mit lehet tudni az antropológiáról, hol, milyen forrásokban lehet olvasni a magyar kulturális antropológia történetéről. Megígértük, hogy idén külön szekciót szervezünk e témáról. Kézdi Nagy Géza szerkesztésében, a Nyitott Könyvműhely Kiadó gondozásában idén jelenik meg az „A magyar kulturális antropológia története” című kötet, amelynek bemutatója a Szimbiózis Napok fesztivál keretében lesz. Sok jeles antropológus vesz részt rajta, akiknek személyisége, tudása és anekdotái igazi kuriózumot, érdekes programot ígérnek a közönség számára.

Egy tudományterület elismertségét, nagykorúságát jelzi, ha a történetéről írni, beszélni lehet. A magyar kulturális antropológia történetét Kézdi Nagy Géza írta meg, és az általa szerkesztett kötet a Nyitottkönyv Műhely gondozásában jelenik meg a Szimbiózis Napokra. A kötetben egy-egy tanulmánnyal e tudományterület egykori és mai legnagyobbjai is szerepelnek, így nem csupán tudománytörténeti kuriózum, hanem a magyar kulturális antropológiai kutatások egyedülálló összefoglalója is.

A bemutatón többen is részt vesznek a kötet alább felsorolt szerzői közül:

A. Gergely András, Fejős Zoltán, Hajnal Virág, Hofer Tamás, Kapitány Ágnes, Kapitány Gábor, Kézdi Nagy Géza, Niedermüller Péter, Papp Richárd, Prónai Csaba, Sárkány Mihály, Vidacs Bea, Vargyas Gábor

18:00–18:30

A fesztivál hivatalos megnyitója

18:30–20:00

Tibet és Kína: a politikán innen és túl

Kerekasztal a mai tibeti helyzetről emberi jogi, történeti és antropológiai szempontokról.

Részvevők: Barta Géza (antropológus), Schiffer András (jogász, Védegylet), Sükösd Miklós (CEU), Szathmáry Botond (antropológus-filozófus, Buddhista Főiskola)

Moderátor: Barta Géza

Tibet és Kína ellentmondásos viszonya a nyugati világ számára is egyre inkább nyilvánvalóvá válik az Olimpia kapcsán. A kerekasztal-beszélgetés arra tesz kísérletet, hogy megvilágítsa, milyen antropológiai, történelmi és emberi jogi vonatkozásai lehetnek a mostanában kipattant zavargásoknak. A beszélgetést rövid filmrészletek teszik színesebbé.

20:30–21:30

Revival a kultúrában

Nem ritka az iparművészeti- és divatszakmában, hogy az alkotók hagyományos motívumokhoz és eszközökhöz nyúlnak vissza. A szekcióban a megújuló formák gazdag tartalmát, és a hagyományos formákban, eszközökben rejlő lehetőségeket vizsgáljuk meg hazai és külföldi példák, s egy igazán remek film segítségével.

A szekció moderátora: Szász Antónia

Szelíd szálakon (a nemezlelésről) – Pócs Judit és Rittgasser István filmje (2006, 36 perc)

*A 2007-es Kecskeméti Animációs Filmfesztiválon a Filmkultúra díját, a 2008-as, 39. Magyar Filmszemle legjobb tudományos-ismeretterjesztő filmjének járó díjat elnyert Szelíd szálakon egyszerre ismeretterjesztő, animációs, képzőművészeti film. Játékos, szellemes és szép portré. Vizuális esszé a munkáról, a művészetről, az alkotó emberről. **Mindenkinek ajánljuk!***

Ez a film műfajilag átmenetet képez egy portrészzerű dokumentumfilm és az ismeretterjesztő film között. A nemezlelés fázisait mutatja be, a birkanyírásán, a gyapjú feldolgozásán át a különféle nemezlelési technikákig. Amiben formabontó, és újszerű, hogy a nemez a mai modern művészeti ágak közé emeli. Célja a nemezlelés – mint egyik legősibb textilkészítési technika – megismertetése és népszerűsítése.

A vetítés után a film egyik alkotójával, Rittgasser Istvánnal beszélgetünk.

A beszélgetést vezeti: Gönczö Viktor és Szász Antónia

21:45–22:30

Messzi távol (2008, 46 perc, r. Vécsei Márton)

„Jó napot, jó napot kedves mindnyájuknak, kicsinek, nagynak, menyasszonynak, lánynak. Nálunk ez a szokás hagyománnyá váltott, hogy szüret után eljárunk egy táncot. Mindenkit szeretettel elvárunk a bálba, este tíz órára Kányád falujába!”

Női foci és szüreti bál a székelyeknél. A vetítés után a film rendezőjével beszélgetünk.

A beszélgetést vezeti: Gönczö Viktor

TÁRSALGÓ

15:00–16:00

A Rooibos tea mint élvezeti cikk és mint gyógyhatású készítmény

Beszélgetés a vörös teáról és hazájáról, Dél-Afrikáról egy csésze frissítő tea mellett.

Közreműködik: Simon András, Szász Antónia

17:00–18:00

A tibeti-mongol hagyományos gyógyászat diagnosztikai módszerei

Előadó: Dr. Damdindorj Danima

Moderátor: Szentesi Balázs

18:30–20:00

Amerika ma – Indián vallások mai formái

Kerekasztal-beszélgetés az indián vallások mai helyzetéről.

Részvevők: Drjenovszky Zsófia, Kardulesz Rita, Rupp Anikó, Schiller Katalin, Szeljak György

Moderátor: Schiller Katalin

Hogyan jelenik meg a vallás az indiánok mindennapjaiban? Hogyan hatnak a vallásra a modern társadalmi folyamatok? Milyen ősi tartalmak maradtak fent a vallásban, ill. mik azok, amelyek most emelkednek ki újra? Összetartja-e ma az indián közösséget a vallás? És vajon, mennyire lát ebbe bele a kutató? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keresnek választ a beszélgetés résztvevői.

KISTEREM

15:00–16:30

Mozgás / kultúra – Mozgásműhely

A mozgás, érintés és a tér használata kultúránként változik. Másképp táncolunk, másképp ölelünk. A műhely arra adna lehetőséget rövid játékok, segítségével, hogy saját vagy más bőrébe bújva tapasztaljuk meg, miként mozgunk, reagálunk, értelmezünk mozdulatokat.

A műhelyt vezeti: Tóth Krisztina

16:45–18:00

Indonézia világa

Zenés, árnyjátékos ismerkedés Indonézia izgalmas kultúrájával.

Közreműködik: Megyesi Krisztina (a Zeneakadémia harmadéves cselló szakos hallgatója)

Moderátor: Bárány Flóra, Széphegyi Éva (antropológus)

18:30–20:00

Vallás és humor

Kerekasztal-beszélgetés a komikumról és a szakralitásról.

Előadók: Isvara Krisna dász, Hamar Dávid, Papp Richárd

Moderátor: Papp Richárd

A kerekasztal-beszélgetés bemutatja min, mikor és miért nevetnek egyes vallási közösségek tagjai, hogyan jelenik meg a humor a vallások világában, miként egészíti ki egymást, illetve kapcsolódik össze egymással komikum és szakralitás. A beszélgetés résztvevői egy-egy vallási (vainsnava, keresztény, zsidó) közösség és kultúra életéből vett példákon keresztül elemzik ezt az izgalmas, de kevésbé ismert kérdéskört.

20:15–21:45

A téma az utcán: az andokbeli népzene Magyarországon

A városi utcakép immár megszokott szereplői az andoki zenészek. Hogy kik ezek az emberek s autentikus-e a zenéjük? Neves előadóink segítségével ennek járunk utána.

Résztvevők: Lendvai Tibor, Széli Júlia, Tárnok Ákos és Javier Zea

Moderátor: Letenyey László

Az utcán játszó andokbeli zenészek az elmúlt 20 évben vidéki városaink és a pesti aluljárók megszokott városképi elemévé váltak, ám a két kultúra alig közeledett egymáshoz. Gyakori kérdés a többségi társadalom részéről, hogy „ők tényleg indiánok?”, „itt laknak vagy úton vannak?”, „s ez népzene?”. E kérdéseket igyekszünk körüljárni.

Javier Zea hazánkban élő történész; 20 évvel ezelőtt frissen érkező migránsként néhány évig maga is utcai zenész volt. Előadásában arra az identitásválságra világít rá, amely egyrészt migrációs folyamatokhoz, másrészt új identitásképző elemek, új zenei stílus kialakulásához vezetett Peruban, Ecuadorban és Bolíviában. Széli Júlia a hazai utcazenész-társadalom egyik legjobb ismerője, végzős antropológus Miskolcon; az utcazenész-kultúra néhány alapvető vonásába ad betekintést. Lendvai Tibor e kultúra egy érdekes hajtásáról, az észak-amerikai indián jellegű viseletet hordó és ilyen zenét játszó dél-amerikai zenészekről beszél. Tárnok Ákos, a Los Andinos együttes vezetője, dél-amerikai gyűjtőútjairól, az autentikus népzene és az utcai zenélésre kialakított stílus közti különbségekről mesél.

21:50–22:40

Indián közelben – dokumentumfilm (2003, 50 perc, r. Seregély István)

ALKOTÓMŰHELY, UDVAR

14:30-18:00

Népek játéka – mindenkinek

Ismerkedés a világ népeinek kedvelt játékaival.

Közreműködik: Avar Zoltán, Bakk Zsuzsanna, Csajka Judit, Deme Andrea, Drjenovszky Zsófia, Majzik Eszter, Schiller Katalin, Szász Antónia, Tóth Gábor, Zórándy Sára

Népek meséi és mítoszai

A világ népeinek mese- és mítoszkinccséből szemezgetünk mesemondóink előadásában.

Új-guineai, vietnámi, indiai, tibeti, kínai, dél-amerikai, nyugat-afrikai, török és más mesék.

Közreműködik: Deme Andrea, Majzik Eszter, Simon András

14:30–18:00

Gyermek-játszóház, recycling alkotóműhely gyerekek részére

A gyermek-játszóházban a hétköznapi hulladékok újrahasznosítása révén különböző kreatív eszközöket, ékszereket, képeket készíthetnek a gyerekek.

Nyitott recycling alkotóműhely felnőttek részére

Az alkotóműhelyben hétköznapi hulladékok (pet-palack, műanyagpohár, kupak stb.) újrahasznosítása révén kreatív eszközöket, bútorokat, személyes tárgyakat, ékszereket, képeket, „szemétszobrokat” lehet készíteni. Bárki részt vehet egy közös recycling alkotás létrehozásában is.

Mindkét műhelyt vezeti: Melles Katalin, Melles Éva

Újrahasznosító művészek azok, akik hulladék anyagokból és tárgyakból dolgoznak úgy, hogy eredeti funkciójukat megváltoztatják, s ily módon befolyásolják a befogadók szemléletét, hétköznapi szokásait. Ezek az alkotások nem kizárólag „művészi” értékekkel bírnak, hanem a társadalom számára a hétköznapi szemléletmód-váltásra tett javaslatként is értelmezhetők: felhívják a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtés jelentőségére és a környezetünkkel szemben viselt felelősségünkre.

Aki ellátogat az alkotóműhelybe, táskát, pénztárcát készíthet üdítő dobozokból, és karkötőt, nyakláncot samponos, öblítő flakonokból.

Kézműves műhelyek – mindenkinek

Gyöngyszövés, gyöngyfüzés, tubusbaba készítés, papírmásé-készítés, kínai kalligráfia-festés.

Vezeti: Sereg Melinda, valamint a Konfucius Intézet kalligráfusai

kARTo-GRAFiXx műhely

Rendhagyó kamara-kiállítás a deszkások és firkászok városi szubkultúráiról a Néprajzi Múzeum közreműködésével és támogatásával. A kiállításhoz vetítés, kerekasztal-beszélgetés és műhelyfoglalkozás (sablonozás) kapcsolódik.

19:30–21:00

kARTo–GRAFiXx

A fesztivál területén felállított, rendhagyó kamara-kiállításához kapcsolódó, vetítéssel egybekötött kerekasztal-beszélgetés.

Szervezők: Baranyovics Borisz (ELTE magyar–néprajz), Kemény Márton (Néprajzi Múzeum), Vörös Júlia (Néprajzi Múzeum)

A Néprajzi Múzeumban bemutatott *Kortárs ruha-tér-kép* c. kiállítás kiragadott mezőit új kontextusba helyezve a deszkások és firkások városi szubkultúráinak, városi térhasználatának értelmezési lehetőségeit, ezen értelmezések új múzeumi eszközeit keressük. Ki dokumentál kit? Hol vannak a be/megmutatás határai? És hol vannak a múzeum határai?

A Néprajzi Múzeum a *MaDok-hálózat* létrehozásával kiemelt céljával tűzte ki a kortárs jelenségek múzeumi dokumentálását és értelmezését, a *Kortárs ruha-tér-kép* ezen együttműködés legutóbbi kulturális terméke volt.

21:30–22:30

Népek meséi és mítoszai – felnőtteknek

A tavalyi érdeklődésre való tekintettel idén is szervezünk felnőttek részére tematikus felolvasásokat és beszélgetéseket a különböző népek mese- és mítoszkincséből szemezgetve.

Közreműködik: Deme Andrea, Klaniczay Anna, Majzik Eszter, Simon András, Szabó Márton

▪ **Népek tanulságai.**

Hol pajzán, hol meghökkentő vagy elgondolkodtató történetek a világból.

▪ **A zene és a hangszerek megjelenése különböző népek meséiben és mítoszaiban**

A hangszer lehet mindennapi és csodás erejű. Lehet a rítusok kelléke, a főhős társa, de a felsőbb hatalmakat megidéző kommunikációs eszköz is. A dobok hangjára kelnek életre s táncolnak a maszkok Ausztráliában és Új-Guineában...

▪ **Egészség, betegség, gyógyítás a különböző népek meséiben, mítoszaiban**

Milyen az egészséges ember képe? Milyen formában jelenik meg a betegség a mesékben, mítoszokban? Hogyan kezelik a betegséget és a beteg embert? Milyen gyógymódokkal gyógyítanak bizonyos (fizikai vagy egyéb eredetű) betegségeket a különböző kultúrák meséiben, mítoszaiban, melyeken generációk nőnek fel?

SZOMBATI PROGRAMOK

VETÍTŐTEREM

10:00–11:50

Karizmatikusság

Kerekasztal-beszélgetés karizmatikus egyházakról és kutatásuk sajátosságairól: kulturális antropológiai, vallásszociológiai, vallápszichológiai nézőpontból

A beszélgetés olyan egyházakról szól, ahol megjelennek a közösségben a Szent Szellem/Lélek ajándékai, pl. a nyelveken szólás, prófétálás, gyógyítás. Ahol a közösség tagjai az Istentiszteleteken betöltekeznek a Szent Szellemmel. A beszélgetésen azt is megvitatjuk, hogy hogyan, milyen módszerekkel lehet karizmatikus egyházat kutatni.

Résztevők: Bakó Boglárka (kulturális antropológus),
Gallasy Katalin (Menóra messiáshívó zsidó közösség),
Kamarás István vallásszociológus
(Püskösdi egyházak, és más karizmatikus egyházak, mozgalmak),
Kerekes Boglárka (Magyarországi Szabadkeresztény Gyülekezet),
Süle Ferenc pszichiáter
(a volt Lipót kórház Valláslélektani osztályának vezetője),
Zörgő Szilvia (Hit Gyülekezete)

Moderátor: Papp Richárd (kulturális antropológus)

12:00–13:00

Kereszt és menóra

„Hanukarácsony. Egy ünnep élete” címmel a Dunatáj Alapítvány dokumentumfilmet forgat. Meghívott előadónk, Rékai Miklós néprajzkutató, a film szerkesztője, a forgatás során szerzett tapasztalatait tárja elénk arról a sajátos „háborúról”, amely hanuka és karácsony táján közttereink szimbolikus birtoklásáért folyik. A két ünnep kapcsán beszél a szakrális terekben folyó párbeszédéről, és a családokban megvalósuló együttélésekről is.

Meghívott előadó: Rékai Miklós néprajzkutató

Moderátor: Szentesi Balázs

13:30–17:30

„A szimbólum arcai” – térhasználat, vizualitás, identitás.

Előadások, szimbólumelemzések, beszélgetések.

Moderátor: Kapitány Ágnes és Kapitány Gábor

1. Kapitány Ágnes – Kapitány Gábor: **A szimbólum arcai** (bevezető előadás)
2. Varga Anikó (MOME): **„Kezétcsókolom, ez egy más világ”**, avagy a kamionosok élete
3. Fiáth Titanilla: **Térhasználat és dekoráció a Budapesti Fegyház-és Börtönben**
4. Gera Noémi (MOME): **Szerelmes üzenetek a bőrön**
5. Bali János: **A falusi udvar, mint az utóparaszti lét szimbolizációs tere**
6. Tarr Bence: **Toborzás, kiválasztás és vállalati integráció. A beavatás mint survival elem a 21. század modern nagyvállalati kultúraépítésében**
7. Máder Barnabás (MOME): **Reklám, mint díszítő elem**
8. Pálincás János: **Hogyan fogalmazzuk meg identitásunkat szimbólumok segítségével.**
A szimbólumok mint az önkifejezés eszközei; **szimbólumipar.**
9. Kemény Vagyim: **A rendszerváltás vizuális megjelenítésének lehetőségei**
10. Anev Kámen (MOME): **Kultuszfilmek világképe**
11. Molnári Edit (MOME): **Világképek változásai rajzfilmek tükrében.**

18:00–19:30

Afrika a változások keresztmetszetében

Fejlesztés, modernizáció, turizmus. Kerekasztal-beszélgetés a globalizációs folyamatokról.

Résztevők: Sárkány Mihály, Szilasi Ildikó, Tesfay Sába, Tomsits Abigél

Moderátor: Sárkány Mihály

Antropológusok mesélnek afrikai terepmunkáik tapasztalatairól, melyek során különböző transzformációs folyamatokat vizsgáltak. A beszámolókat követő kerekasztal-beszélgetés során görcső alá vesszük a kutatásaikból felmerülő további kérdéseket.

Fejlesztés, modernizáció, turizmus – különböző globalizációs folyamatok, amelyek párhuzamosan, egymással karöltve hívnak elő egy ’újjá szellemült’ Afrikát. Miben manifesztálódnak a hatások? Mi marad meg a hagyományokból s mi alakul át? Mindezen folyamatoknak mi is a mozgatórugója? Lehet-e egy konkrét haladási irányt felmutatni? Adoptációs és túlélési mechanizmusok napjaink Afrikájában.

20:00–21:30

Alternatív zenei szubkultúra helyzete Magyarországon (Budapesten)

A beszélgetést vezeti: Ladányi Norbert

Meghívott vendégek: Hó Márton (újságíró - Magyar Narancs, zenész),

Jakab Zoltán (zenész, koncertszervező)

Egyre több tehetségkutató (ABC, Emergenza, MetalChamp) indul Magyarországon, és megindult egy egységes támogatási rendszer (PANKKK Könnyűzenei támogatás) is a magyar feltörekvő, amatőr zenekaroknak, kluboknak. Emellett több hazai médium is felismerte, és foglalkozik az úgynevezett underground zenei élet szereplőivel. Az érem másik oldalán viszont egyre több élőzenés klubot (Süss fel Nap, Kultiplex, Westbalkán) zárnak be, kevés hely tud biztosítani fellépési lehetőséget a kevésbé ismert zenekaroknak. Sokan elégedetlenek, kiábrándultak, hogy Magyarországon nincsen alternatív kultúra, ha van is akkor nem működik annyira hatékonyan, mint példának felhozott külföldi nagyvárosokban. Mi lehet a baj forrása? Merre induljunk el?

A kerekasztal-beszélgetés témái:

- Hol húzódik meg a határ a mainstream és az underground a magyar könnyűzenei életben? Mit takar az alternatív jelző a hazai kultúrában?
- Mik a lehetőségei egy ambiciózus zenekarnak ma Magyarországon? Mért megy sok zenekar külföldi kiadóhoz?
- Milyen szerepet kellene vállalnia a sajtónak az underground kultúra népszerűsítésében?
- Mit tehetnek a zenészek, szervezők a gerillakampányon kívül (DIY-DoItYourSelf, önmenedzselés, internet...), hogy minél több emberhez eljusson a zenéjük, rendezvényük?
- Hazai független, kis kiadók helyzete, nehézségei...

21:45–22:30

Gipsy Side

Pörgős dokumentumfilm a roma fiatalok zenéjéről, városi életről. (2006, 45 perc, r. Gát Balázs).

Ponczók Gypsy Béla Rádió C-s műsorvezető és a Rap-port gyorsnyelvű ifjú tagjai (Márió, Luiggi, Mr Joker és a többiek) megmutatják, mitől igazi roma zene a fekete gengszter rap. Beatbox és pörgetős freestyle a nyolckerből. Bevezetés a pesti hip-hop kultúrába: hogyan nyír kikockázott hip-hop frizurát a gettó afrikai fodrásza, mit jelent a balra csapott baseball sapka. Hogy telik egy forró nyári délután a Dugonics utcai udvaron: a Weszély-s Elemek és a Rap-port tagok spontán párbaja.

TÁRSALGÓ

12:00–13:00

Kultúrsokk – avagy a kultúraváltás létélménye

Ausztrália és Magyarország. 18 év után Budapest utcáin.

Meghívott vendégeink: Farkas Réka és Farkas Tekla

A beszélgetés moderátora: Gallasy Katalin

14:00–15:30

Globális Nevelés műhely

Antropológiai megközelítések a globális nevelés gyakorlatában

A *Globális Nevelés Tudásközpont* céljainak, szolgáltatásainak bemutatása. Majd kerekasztal-beszélgetés a *globális nevelés* magyarországi helyzetéről és esélyeiről.

Bemutatót tart: Mihalkó Viktória és Mészáros Balázs (Anthropolis)

A beszélgetés moderátora: Mészáros Balázs

Az Anthropolis Közhasznú Egyesület 2008 nyarán nyitja meg a Globális Nevelés Tudásközpontot és indítja meg az ehhez kapcsolódó honlapot. A Tudásközpont célja, hogy a globális nevelés mindennapi gyakorlatában biztosítsa az antropológiai látásmód jelenlétét és megerősödését. A projekt során kiépített adatbázis segítséget nyújt a globális nevelésben érdekelt szereplők (oktatók, nevelők, trénerek) tájékozódásában és a partnerek megtalálásában. A bemutató keretében az érdeklődők megismerhetik a Globális Nevelés Tudásközpont valamennyi szolgáltatását.

16:00–17:00

Auroville (Dél-India)

Egy multikulturális város vetítéssel egybekötött bemutatása.

Előadó: Maczó Zsófia

A város létrejötte, filozófiai és spirituális háttere, felépítése, közösségei.

17.30–18:00

Shaolin kung fu - Egy kínai hagyomány őrzése Magyarországon

Tradicionalis Shaolin kung fu es modern wu shu bemutató a Sárkánykard Kung fu es Wu shu Sport Egyesület tagjainak előadásában.

Előadók: Fogd Viktória, Kövér Kristóf, Somssich Botond, Varga István

Szervező: Bodnár Hajnalka

KISTEREM

10:00–11:30. Filmblokk

10:00–10.45

Messzi távol – Női foci és szüreti bál a székelyeknél (2008, 46 perc, r. Vécsei Márton)

„Jó napot, jó napot kedves mindnyájuknak, kicsinek, nagyoknak, menyasszonynak, lánynak. Nálunk ez a szokás hagyományává váltott, hogy szüret után eljárunk egy táncot. Mindenkit szeretettel elvárunk a bálba, este tíz órára Kányád falujába!”

11:00–11.45

Szelíd szálakon (a nemezelésről) – Pócs Judit és Rittgasser István filmje (2006, 35 perc)

*A 2007-es Kecskeméti Animációs Filmfesztiválon a Filmkultúra díját, illetve a 2008-as, 39. Magyar Filmszemle legjobb tudományos-ismeretterjesztő filmjének járó díjat elnyert **Szelíd szálakon** egyszerre ismeretterjesztő, animációs, képzőművészeti film. Játékos, szellemes és szép portré. Vizuális esszé a munkáról, a művészetről, az alkotó emberről. Formabontó, és újszerű módon a nemezt a mai modern művészeti ágak közé emeli. Célja a nemezkészítés (az egyik legősibb textilkészítési technika) megismertetése és népszerűsítése.*

12:00–13:30

A mások élete – sajátélményű tapasztalatot adó drámafoglalkozás

Miként lehet a leghatékonyabban tanulni mások életéről – és ezen keresztül természetesen a sajátunkról is? A jelenlévők egy drámafoglalkozás résztvevőiként ismerkedhetnek a drámapedagógia módszertanával.

Foglalkozásvezető: Bethlenfalvy Ádám színész-drámatanár,
a Kerekasztal Színházi Nevelési Központ munkatársa

14:00–15:30

Droghasználók társadalmi kirekesztettsége: roma kábítószer-használat

Kerekasztal-beszélgetés a roma kábítószer-fogyasztásról és a társadalmi kirekesztettségről.

Moderátor: Márványkövi Ferenc

A szekció során – kábítószer-használókkal foglalkozó szakemberek bevonásával – egyrészt azt igyekszünk megvitatni, hogy a kábítószer-fogyasztás milyen kockázatokat rejt magában a társadalmi kirekesztettség tekintetében. Tesszük mindezt úgy, hogy különös hangsúlyt fektetünk egy többszörösen stigmatizált és marginalizált csoportra, a roma szerfogyasztókra. Igyekszünk azt is megvitatni, hogyan reagál erre a társadalom, illetve mit tudnak tenni a problémák kezelésére a segítségben, kezelésben dolgozó szociális munkások, pszichológusok, pszichiáterek, illetve hogyan lehetne újragondolni a jelenséget szabályozó törvényi hátteret.

16:00-17:00

**Sámánok és pszichológusok
Pszichés betegségek és gyógyítói különböző kultúrákban**

Műhelybeszélgetés a pszichés megbetegedések és panasznyelvek kulturális jellemzőiről.

Résztevők: Ratkóczi Éva pszichiáter és Szentesi Balázs antropológus

Hogyan hat és milyen esetekben sikeres a sámán gyógyító tevékenysége? Hogyan dolgozik a pszichológus? Milyen hasonlóságok és különbségek vannak a tevékenységükben? Hogyan befolyásolja a kultúra a betegségek megjelenési formáit és gyógy módjait?

A panasznyelvek, a normalitás-abnormalitás, a szimbolikus gyógyítás témáját járjuk körül. Esettanulmányokat mutatunk be a modern és a hagyományos gyógyítók tevékenységéről, amelyeket a saját kultúránk fogalmai szerint is igyekszünk érthetővé tenni.

17:15–18:00

Áldatlan állapotban – a meddőség kulturális kontextusa

Műhelybeszélgetés a meddőségről, ennek megéléséről, a normalitás/abnormalitás kérdéséről.

Meghívott előadó: Szebeni Katalin

Moderátor: Szász Antónia

18:15–19:45

„Egy keréssel több” – Egy mozgássérült fiú beilleszkedési stratégiái

Filmvetítéssel egybekötött beszélgetés a magyarországi „integrációs stratégiákról”, az elfogadásról, a befogadásról, toleranciáról. Kitekintéssel Európa és az USA integrációs stratégiáira és gyakorlatára.

Előadó: Bodnár Mária (Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológia tanszék)

20:00–21:30

Kerékbe Törve – KERÉKES FILM (2007, 73 perc, r. Vincze Zoltán).

Dokumentumfilm a baleset következtében lebénultak életéről, járóknak.

Ma Magyarországon évente kb. 200 ember válik baleset következtében mozgásképtelenné. 90%-uk távol van az öregkortól, többnyire aktív életet él, lételeme a mozgás. A tény, hogy mozdulatlaná válnak, nem pusztán egy állapot, valamiféle végeredmény, hanem egy folyamat kezdete, amelynek számos következménye van életfunkcióik, társas kapcsolataik, szocializációjuk, önrendelkezésük szempontjából. Bénulásuk érzelmi és mentális életüket is teljesen átalakítja. Milyen érzelmi megpróbáltatásokat kell bejárniuk azoknak, akik egyik pillanatról a másikra mozgásképtelenné válnak, milyen esélyeik vannak, milyen menekülési útvonalakat választanak, hol és miért veszítenek játszmát? Vannak-e esélyeik a lelki sérülések kiheverésére? E kérdések foglalkoztatják a film alkotóit.

A *Kerékbe Törve* rendezője, Vincze Zoltán, hét éve egy baleset következtében deréktól lefelé lebénult. Tizenkilenc hónapot töltött kórházakban, már otthon van, újból dolgozik. Bár a film nem az ő történetét kívánja elbeszélni, nem is szerepel benne, de az hogy a filmet ő rendezzi, lehetőséget, nyújt az alkotók számára, hogy egy olyan mozi készítsenek, ami nem ragad meg a sajnálat vagy szánakozás szintjén, nem hiszi el a hivatalosan kialakított vélekedéseket, és nemcsak meri, hanem kötelességének érzi az éltért vívott valódi harc bemutatását.. A film az ő szemléletén keresztül, a lehető legbelsőbb módon próbálja bemutatni azt az állapotot, amikor a térbeli, szociális, érzelmi koordináták – amelyek sokszor nem is tudatosulva határozzák meg mindannyiunk életét – egyszercsak megkérdőjeleződnek, eltűnnek, újra értelmezendővé (sőt, újra alkotandóvá) válnak.

Vendégünk és a beszélgetést vezeti a film rendezője: Vincze Zoltán

21:15–22:30

Népek meséi és mítoszai – felnőtteknek

A tavalyi érdeklődésre való tekintettel idén is szervezünk felnőttek részére tematikus felolvasásokat és beszélgetéseket a különböző népek mese- és mítoszkincséből szemezgetve.

Közreműködik: Deme Andrea, Klaniczay Anna, Majzik Eszter, Simon András, Szabó Márton

I. Népek tanulságai.

Hol pajzán, hol meghökkentő vagy elgondolkodtató történetek a világból.

II. Egészség, betegség, gyógyítás a különböző népek meséiben, mítoszaiban

Milyen az egészséges ember képe? Milyen formában jelenik meg a betegség a mesékben, mítoszokban? Hogyan kezelik a betegséget és a beteg embert? Milyen gyógymódokkal gyógyítanak bizonyos (fizikai vagy egyéb eredetű) betegségeket a különböző kultúrák meséiben, mítoszaiban, melyeken generációk nőnek fel?

ALKOTÓMŰHELY, UDVAR

10:00–18:00

Népek játékaik – mindenkinek

Ismerkedés a világ népeinek kedvelt játékaival.

Közreműködik: Avar Zoltán, Bakk Zsuzsanna, Csajka Judit, Deme Andrea, Drjenovszky Zsófia, Klaniczay Anna, Maczó Zsófia, Majzik Eszter, Schiller Katalin, Szász Antónia, Tóth Gábor

Népek meséi és mítoszai

A világ népeinek mese- és mítoszkincséből szemezgetünk mesemondóink előadásában. Új-guineai, vietnámi, indiai, tibeti, kínai, dél-amerikai, nyugat-afrikai, török és más mesék.

Közreműködik: Deme Andrea, Klaniczay Anna, Majzik Eszter, Simon András

Gyermek-játszóház, recycling alkotóműhely gyerekek részére

A gyermek-játszóházban a hétköznapi hulladékok újrahasznosítása révén különböző kreatív eszközöket, ékszereket, képeket készíthetnek a gyerekek.

Nyitott recycling alkotóműhely felnőttek részére

Az alkotóműhelyben hétköznapi hulladékok (pet-palack, műanyagpohár, kupak stb.) újrahasznosítása révén kreatív eszközöket, bútorokat, személyes tárgyakat, ékszereket, képeket, „szemétszobrokat” lehet készíteni. Bárki részt vehet egy közös recycling alkotás létrehozásában is.

Mindkét műhelyt vezeti: Melles Katalin, Melles Éva

Kézműves műhelyek – mindenkinek

Gyöngyszövés, gyöngyfűzés, tubusbaba készítés, papírmásé-készítés, kínai kalligráfia-festés.

Vezeti: Sereg Melinda, valamint a Konfucius Intézet kalligráfusai

kARTo-GRAFiXx műhely

*Rendhagyó kamara-kiállítás a deszkások és firkászok városi szubkultúráiról a Néprajzi Múzeum közreműködésével és támogatásával. A kiállításához műhelyfoglalkozás (**sablonozás**) kapcsolódik.*

10:00–18:00

Nyitott recycling alkotóműhely felnőttek részére

Az alkotóműhelyben hétköznapi hulladékok (pet-palack, műanyagpohár, kupak stb.) újrahasznosítása révén kreatív eszközöket, bútorokat, személyes tárgyakat, ékszereket, képeket, „szemétszobrokat” lehet készíteni. Bárki részt vehet egy közös recycling alkotás létrehozásában is.

A műhelyt vezeti: Melles Katalin, Melles Éva

Újrahasznosító művészek azok, akik hulladék anyagokból és tárgyakkól dolgoznak úgy, hogy eredeti funkciójukat megváltoztatják, s ily módon befolyásolják a befogadók szemléletét, hétköznapi szokásait. Ezek az alkotások nem kizárólag „művészi” értékekkel bírnak, hanem a társadalom számára a hétköznapi szemléletmód-váltásra tett javaslatként is értelmezhetők: felhívják a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtés jelentőségére és a környezetünkkel szemben viselt felelősségünkre.

Aki ellátogat az alkotóműhelybe, táskát, pénztárcát készíthet üdítő dobozokból, és karkötőt, nyakláncot samponos, öblítő flakonokból.

18:30–20:00

Közösségi művészeti akció

Kreatív újrahasznosítás és társadalmi akció. Beszélgetés a RE-esztétikájáról és a környezet/társadalom-tudatosság mibenlétéről civil szervezetek, képzőművészek, társadalomkutatók részvételével.

A beszélgetés résztvevői: Retextil Alapítvány, HINTS, Recycle Mission Hungary

Moderátor: Tóth Laura

A kreatív újrahasznosítás technikái új rendet és esztétikát hoznak létre, elutasítva a „feleslegesség és értéktelenedés” érzetét, azzal, hogy a fogyasztói társadalom „felesleggé” vált tárgyait használják a környezeti szemléletváltás érdekében. Ugyanakkor nem elterjedtek a magyar társadalomban.

A társadalmi akció küldetése szerint képes megmutatni, hogy szükséges a helyi közösségben egy „nyitott” és „befogadó” tér létrehozása, ahol az emberek találkozhatnak egymással, ösztönzi őket arra, hogy vegyenek részt az őket és környezetüket érintő döntések előkészítésében, meghozatalában, illetve azok végrehajtásának ellenőrzésében.

21:15–22:30

Népek meséi és mítoszai – felnőtteknek

A tavalyi érdeklődésre való tekintettel idén is szervezünk felnőttek részére tematikus felolvasásokat és beszélgetéseket a különböző népek mese- és mítoszkincséből szemezgetve.

Közreműködik: Deme Andrea, Klaniczay Anna, Majzik Eszter, Simon András, Szabó Márton

▪ Népek tanulságai.

Hol pajzán, hol meghökkentő vagy elgondolkodtató történetek a világból.

▪ Egészség, betegség, gyógyítás a különböző népek meséiben, mítoszaiban

Milyen az egészséges ember képe? Milyen formában jelenik meg a betegség a mesékben, mítoszokban? Hogyan kezelik a betegséget és a beteg embert? Milyen gyógymódokkal gyógyítanak bizonyos (fizikai vagy egyéb eredetű) betegségeket a különböző kultúrák meséiben, mítoszaiban, melyeken generációk nőnek fel?

EGYÉB

KONCERTEK, DJ-k

Mindkét nap 22:00-tól külső helyszínen!

Május 16. péntek 22:00-tól

Place Moscow koncert - *Minimal electro lounge*

Május 17. szombat 22:00-tól

Myzrab koncert

Arab és török zene, a kor nyújtotta technikai lehetőségek felhasználásával és a divatos elektronikai irányzatok (goa, dub, acid), valamint a tradicionális zenék ötvözésével.

BÜFÉ és KÁVÉZÓ

A rendezvény egész ideje alatt.

Folyóirat- és könyvadásítás antropológiai-társadalomtudományi témában

Nyitva: naponta 21.00-ig.

Fotókiállítások

Kiállítók: Hajnal László Endre, Jakab Magda, Kiszely Krisztián, Tomsits Abigél és meghívottaik

Információs pult

Koordinátor: Schiller Katalin

Jó szórakozást kívánnak a fesztivál szervezői:

Főszervezők: Melles Éva, Szász Antónia

Honlap: Lakatos Dóra (GlobulaNet)

Helyszíni főkoordinátor: Nikitscher Péter

Technikai főkoordinátor: Gönczö Viktor

Plakát, programfüzet: Melles Éva

Kreatív tanácsadó: Melles Katalin

Szakreferens: A. Gergely András

Pályázati referens: Ausztrics Andrea, Melles Éva, Melles Katalin, Szász Antónia

Külön köszönet Füredi Zoltánnak és Komlósi Orsolyának a DocuArt helyszíneieért, Morcz

Fruzsínának (DocuArt) és Bukovics Istvánnak a szervezésben nyújtott segítségével.